

Πρόταση εισηγήσεως στο 8^ο Διεθνές Συνέδριο Ὁρθοδόξου Θεολογίας μέ θέμα :

«Ἡ Ἀγία καί Μεγάλη Σύνοδος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας:

Ἡ Ὁρθόδοξη θεολογία στόν 21^ο αἰώνα», Θεσσαλονίκη, 21-25 Μαΐου 2018

Τίτλος προτεινόμενης εἰσηγήσεως :

«Ἡ συνοδικότητα καί ἡ πραγμάτωσή της: πρὸς μία κοινή ἀναζήτηση ὀρθοδόξων καί ρωμαιοκαθολικῶν»

Περίληψη

Στό πλαίσιο τῆς συζήτησης γιά τό παρόν καί τό μέλλον τοῦ θέματος τῆς συνοδικότητας, ἡ προτεινόμενη παρέμβαση ἐπιθυμεῖ νά ἀναδείξει ἀφενός τήν ἐπικαιρότητά του στή σύγχρονη ρωμαιοκαθολική θεολογία καί στό διάλογο καθολικῶν - ὀρθοδόξων, καί ἀφετέρου τό γεγονός ὅτι τό αἶτημα γιά συνοδικότητα εἶναι κοινό καί γι' αὐτό χρήζει συνεξέτασης στίς δύο πλευρές.

Συχνά, ἡ συνοδικότητα παρουσιάζεται ὡς ἓνα ἐγγενές χαρακτηριστικό τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας, πρὸς τήν ὁποία καλεῖται νά στραφεῖ (καί μάλιστα διά στόματος τοῦ Πάπα Φραγκίσκου) καί ἡ Ρωμαιοκαθολική ὥστε νά παραδειγματιστεῖ. Εἶναι, ὅμως, ἄραγε σέ θέση ἡ ὀρθόδοξη ἐκκλησιολογία νά προσφέρει μιά συστηματική θεολογία τῆς συνοδικότητας ἢ, μάλλον, ἡ ὀρθόδοξη πρακτική ἓνα μοντέλο συνοδικότητας, τό ὁποῖο νά ἀνταποκριθεῖ στό δυτικό αἶτημα; Τό διαφορετικό ἐκκλησιολογικό πλαίσιο, οἱ διαφορετικές ἐκκλησιακές συνθηκες καί ἀφετηρίες καθιστοῦν τό θέμα τῆς συνοδικότητας σημεῖο σύγκλισης ἢ ἀπόκλισης ἀνάμεσα σέ καθολικούς καί ὀρθοδόξους;

Ὡς μία ἀπόπειρα ἀπάντησης στά ἐρώτηματα αὐτά, ἡ εἰσήγηση θά παρουσιάσει τήν κεντρική θέση τοῦ θέματος τῆς συνοδικότητας, τόσο στήν ρωμαιοκαθολική ἐκκλησιολογία, ὅσο καί στό διάλογο ὀρθοδόξων-καθολικῶν, θά καταδείξει τήν κοινή ἀνάγκη τῶν καθολικῶν καί τῶν ὀρθοδόξων νά ἐμβαθύνουν καί νά ἐφαρμόσουν τήν συνοδικότητα καί, τέλος, θά προτείνει κάποιες θεμελιώδεις προϋποθέσεις γιά τήν ἐξεύρεση ἑνός κοινοῦ θεολογικοῦ τύπου.

Ἐν πρώτοις, θά παρουσιασθοῦν τά στοιχεῖα πού ἔχουν καταστήσει τό θέμα τῆς συνοδικότητας ἰδιαίτερα ἐπίκαιρο, τόσο ἐντός τῆς ρωμαιοκαθολικῆς θεολογίας (προετοιμασία καί reception τῆς Β' Συνόδου τοῦ Βατικανοῦ, πρόσφατες πρωτοβουλίες Πάπα Φραγκίσκου), ὅσο καί ἐντός τῆς Ὁρθοδοξίας, ἐξ ἀφορμῆς κυρίως τῆς Ἀγίας καί Μεγάλης Συνόδου, καθὼς ἐπίσης καί στό πλαίσιο τοῦ ἐπίσημου θεολογικοῦ διαλόγου. Τό ρωμαιοκαθολικό ἐνδιαφέρον γιά τό ζήτημα τῆς συνοδικότητας ἴσως νά φαίνεται ὀψιμο, ὥστόσο ἡ σύγχρονη ρωμαιοκαθολική ἐκκλησιολογική ἔρευνα ἔχει νά ἐπιδείξει συστηματικές μελέτες πάνω στήν προβληματική μιᾶς Ἐκκλησίας πῶς συνοδικῆς ἢ συλλογικῆς. Στό δεύτερο

μέρος της εισήγησης, ή σύντομη ανασκόπηση της ανάδειξης του θέματος στο ρωμαιοκαθολικό χώρο θα φωτίσει τό ιστορικό πλαίσιο, τίς διαφορετικές έννοιες και κατανοήσεις της συνοδικότητας (π. χ. episcopal collegiality) αλλά και τίς ομοιότητες/συγκλίσεις μέ την ὀρθόδοξη πραγματικότητα. Στόχος εἶναι νά καταδειχθεῖ ὅτι εἶναι κοινό τό αἶτημα για συνοδικότητα καί ὅτι ἡ μία Ἐκκλησία και θεολογική σκέψη μπορεῖ καί πρέπει νά ὠφεληθεῖ καί γονιμοποιηθεῖ ἀπό τήν ἄλλη. Στό τελευταῖο μέρος, θά προταθοῦν κάποιες προϋποθέσεις για τήν ἐξεύρεση ἑνός κοινοῦ θεολογικοῦ τόπου ἀνάμεσα σέ ὀρθόδοξους καί καθολικούς (διάκριση ἀνάμεσα στήν ἐκκλησιακή συνοδικότητα/ecclesial synodality καί τήν ἐπισκοπική συνοδικότητα/episcopal synodality, ἡ τοπική Ἐκκλησία (ἐπισκοπή) ὡς βάση της συνοδικότητας, ἐπίσκοπος ὡς σύνδεσμος της τοπικῆς καί της καθόλου Ἐκκλησίας σέ διαφορετικά ἐπίπεδα, ἡ θεολογική ἔννοια της κοινωνίας κ. ἄ.).

Ἀρχιμ. Ἀμφιλόχιος Μήλτος

Δρ Θεολογίας καί Ἱστορίας, Πανεπιστήμιο Paris-Sorbonne/Paris IV καί Καθολικό Ἰνστιτούτο Παρισίων (Θέμα διατριβῆς: «Καθολική Συλλογικότητα καί Ὁρθόδοξη Συνοδικότητα. Μελέτη της ἐκκλησιολογίας της Β΄ Συνόδου τοῦ Βατικανοῦ, τῶν πηγῶν της, της πρόσληψής της καί τοῦ ρόλου της στό διάλογο τῶν Ἐκκλησιῶν», Παρίσι, 2017). Πτυχιούχος Φιλολογίας καί Θεολογίας (Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν).

Κληρικός καί Γραμματέας Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος.

Ἐπιστημονικός Συνεργάτης Ἀκαδημίας Θεολογικῶν Σπουδῶν Βόλου.